

Tietosuojailmoitus

Ikääntyneiden naisten kokeman parisuhdeväkivaltatutkimuksen tietosuojailmoitus

EU:n yleinen tietosuojasetus, 12–14 artikla.

Tässä tietosuojailmoituksessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään edellä mainitussa tutkimuksessa. Tämän selosteen kohdassa 18 kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Väitöskirjatutkija Eveliina Nilosaari

Sähköposti: rriikone@ulapland.fi

Rekisterinpitäjä on vastuussa tutkittavien henkilötietojen asiallisesta ja lainmukaisesta käsittelystä. Yllä mainittu henkilö päättää ja vastaa henkilötietojen käsittelystä tässä ilmoituksessa kuvattua tarkoitusta varten ja toimii näiden tietojen osalta rekisterinpitäjänä.

2. Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa

Nimi: Väitöskirjatutkija Eveliina Nilosaari

Sähköposti: rriikone@ulapland.fi

3. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Turvakotipalveluiden asiakasrekisteritietoihin ja Sofia-asiakastietojärjestelmän asiakaskertomuksiin perustuvan laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on kuvata ikääntyneiden naisten kokemaa parisuhdeväkivaltaa ja parisuhdeväkivaltailmiötä yksilön, ihmissuhteiden, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta. Tutkimuksessa tarkastellaan ikääntyneiden naisten parisuhdeväkivallan muotoja, heidän kokemuksiaan, hahmotetaan ilmiöön liittyviä merkityssuhteita ja naisten arjen todellisuutta. Tutkimuksen avulla tuotetaan uutta tietoa ikääntyneiden naisten kokemasta parisuhdeväkivallasta, sanoitetaan ilmiötä ja kuvataan sitä todellisuutta, jossa naiset elävät. Tutkimus mahdollistaa uuden tutkimusperustaisen tiedon tuottamisen ja levittämisen asiantuntija- ja käytännöntyöhön, sekä olemassa olevien väkivaltaa ylläpitävien rakenteellisten ja yhteiskunnallisten epäkohtien esille nostamisen. Tutkimustieto vahvistaa ikääntyneiden naisten kokeman parisuhdeväkivallan tunnistamista, naisten kuulluksi tuleamista, avunhakemisen kynnyksen madaltamista, interventioiden kehittämistä sekä ikääntyneiden hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden edistämistä.

Tutkimuksen kohdejoukko koostuu 65-vuotiaista ja sitä vanhemmista naisista, jotka ovat hakeutuneet väkivallan tai väkivallan uhan vuoksi niiden turvakotien turvakotipalveluihin vuosina 2021–2022, joissa on käytössä Sofia asiakastietojärjestelmä. Rajauksena toimivat sukupuoli (nainen), ikä (65-vuotiaat ja sitä vanhemmat), väkivallan kokija (hakeutunut turvakotiin väkivallan tai väkivallan uhan

vuoksi), sekä vuodet 2021–2022. Tutkimuksessa käytetyt tiedot poimitaan Turvakotipalveluiden asiakasrekisteristä ja Sofia-asiakastietojärjestelmästä. Tietoluvan asiakirjoihin myöntää Findata. Tutkimus on tieteellinen tutkimus, joka toteutetaan väitöskirjatutkimuksena. Tutkimustulokset julkaistaan monografiaväitöskirjana.

4. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Kyseessä ei ole yhteistyöhankkeena tehtävä tutkimus.

5. Tutkimuksen vastuullinen johtaja

Nimi: Väitöskirjatutkija Eveliina Nilosaari
Sähköposti: rriikone@ulapland.fi

6. Tietosuojavaastaavan yhteystiedot

Nimi: Eveliina Nilosaari
Sähköposti: rriikone@ulapland.fi

7. Tutkimuksen tekijä

Tutkimuksen tekijä on Eveliina Nilosaari, väitöskirjatutkija, Lapin yliopisto

8. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto aika

Nimi: Ikääntyneiden naisten kokema parisuhdeväkivalta
Tutkimuksen tyyppi: Kvalitatiivinen tutkimus, monografiaväitöskirja
Tutkimuksen kesto aika arvioituna (kuinka kauan henkilötietoja käsitellään): 1.10.2023-31.12.2026

9. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn perusteena on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti seuraava kohta: Yleistä etua koskeva tieteellinen tutkimus (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e-alakohta).

10. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia henkilötietoja: Epäsuorat henkilötiedot.

Epäsuoria henkilötietoja kerätään niistä 65-vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista naisista vuosilta 2021–2022, jotka ovat hakeutuneet väkivallan tai väkivallan uhan vuoksi niiden Suomessa toimivien turvakotien palveluihin, joissa on käytössä Sofia-asiakastietojärjestelmä. Turvakotipalveluiden rekisterinpitäjänä toimii Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. Arkaluonteisten tietojen käsittely perustuu

tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaiseen erityisehtoon: Tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus.

11. Käsiteltävät henkilötiedot

Asiakasrekisteri

Turvakotipalveluiden asiakasrekisteri, jota hallinnoi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

Epäsuorat tunnisteet

- Asiakkaan sukupuoli (nainen)
- Asiakkaan ikä (65-vuotias ja sitä vanhemmat)
- Väkivallan kokija (hakeutunut turvakotiin väkivallan tai väkivallan uhan vuoksi)
- Turvakotipalveluihin hakeutumisvuosi (vuodet 2021–2022)

Turvakotipalveluiden asiakasrekisteristä ja Sofia-asiakastietojärjestelmästä haetaan turvakotiasiakaiden asiakaskertomukset 65-vuotiaista ja sitä vanhemmista naisista niistä Suomessa toimivista turvakodeista, joissa on käytössä Sofia-asiakastietojärjestelmä. Tutkijalle asiakaskertomukset luovutetaan pseudonymisoituna, jolloin asiakaskertomuksista on poistettu suorat henkilötiedot, eikä yksittäisen havainto ole tunnistettavissa.

12. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tiedot kerätään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen hallinnoimasta Turvakotipalveluiden asiakasrekisteristä ja Netprocen omistamasta Sofia-asiakastietojärjestelmästä. Tiedot saadaan Findatan myöntämän tietoluvan perustella.

13. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Henkilötietoja ei luovuteta tutkimuksen ulkopuolisille tahoille.

14. Tietojen siirtäminen ja luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

15. Automaatioitu päätöksenteko ja profilointi

Automaattisia päätöksiä ei tehdä tieteellisessä tutkimuksessa. Tutkimuksessa henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena ei ole henkilökohtaisten ominaisuuksiesi arviointi, eli profilointi. Tutkimuksessa henkilötietoja ja ominaisuuksia arvioidaan laajemman tieteellisen tutkimuksen näkökulmasta.

16. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tutkimukseen saadut epäsuorat henkilötiedot ovat salassa pidettäviä. Rekisterinpitäjä, eli Eveliina Nilosaari, on sitoutunut noudattamaan tiedealaansa koskevia vahvistettuja käytäntöjä ja on vastuussa tutkittavien henkilötietojen asiallisesta ja lainmukaisesta käsittelystä.

Henkilötietojen ja aineiston säilyttäminen ja käsittely:

Aineisto luovutetaan CNC – IT Center for Science LTD:n tarjoamaan tietoturvalliseen käyttöympäristöön Sensitive Data (SD) palveluun. SD Desktop on Sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (552/2019) mukainen sertifioitu käyttöympäristö salassa pidettävien tietojen käsittelyyn. Tietojen vienti ja käyttö edellyttää erillistä lupaa ja palveluun siirretään ainoastaan Findatan valtuuttamia tietoja. Kaikki aineistoon liittyvä käsittely tapahtuu SD Desktopissa, eikä tietoja siirretä järjestelmän ulkopuolelle. Aineistoa käsittelevät väitöskirjatutkija Eveliina Nilosaari ja väitöskirjaa ohjaava professori Merja Laitinen. Tutkimusaineisto säilytetään SD palvelussa, eikä sitä käytetä uudelleen. Aineisto hävitetään tutkimuksen valmistuttua.

Henkilötietojen ja aineiston suojaaminen:

Lukittu tila

Kapselin käyttö edellyttää:

- Käytön rekisteröintiä
- Kirjautumista
- Vahvaa kaksivaiheista tunnistautumista

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Suoria tunnistetietoja ei kerätä, jolloin tutkimukseen osallistuva henkilö voi olla ainoastaan välillisesti tunnistettavissa. Tutkija ei saa haltuunsa tutkittavien suoria tunnistetietoja.

17. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto hävitetään tutkimuksen valmistuttua arviolta vuoden 2026 loppuun mennessä.

18. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Tietosuojalainsäädäntö takaa tutkittavalle tiettyjä oikeuksia, joilla tutkittava voi varmistaa perusoikeuksiin kuuluvan yksityisyyden suojan toteutumisen. Mikäli haluat käyttää oikeuttasi, ota yhteyttä kohdassa 2. mainittuun yhteyshenkilöön, eli väitöskirjatutkija Eveliina Nilosaareen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi tutkimuksessa ja mitä henkilötietojasi tutkimuksessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa. Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin rekisterinpitäjä ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää oikeutesi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Oikeuksista voidaan poiketa myös, jos rekisteröityä ei pystytä tai ei enää pystytä tunnistamaan.

Yhteydenotot

Mikäli sinulla on kysyttävää oikeuksista, ota yhteyttä kohdassa 2. mainittuun yhteyshenkilöön, eli väitöskirjatutkija Eveliina Nilosaareen.

Oikeus saattaa asia tietosuojavaaltuutetun käsiteltäväksi

Sinulla on oikeus saattaa asia tietosuojavaaltuutetun toimiston käsiteltäväksi, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä. Tietosuojavaaltuutetun toimiston ajantasaiset yhteystiedot: <https://tietosuoja.fi/etusivu>